

HAJDUFÖLD

1923. év november 1.

CSUTÖRTÖK

Debreczen, V. évf. (248.)

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 5000 K.
EGYES SZÁM ÁRA 250 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM.

Évfordulón

Öt esztendő immár történelminek nevezhető távlatából világosan látjuk az októberi lázadás okait és okozóit. Élet- és vagyonmentő, bűnök nyomait eltüntetni hivatott mozgalom volt az azok részéről, akiknek minden okuk megvolt féloi a nép igazságos ítéletétől. Ősi recept szerint tehát más irányba terelték a közfigyelmet, hazug medret ástak a tömegszennvedély lávafolyamának és olyanokra zúdították, akiknek édeskevéis, vagy éppen semmi közük nem volt a háboru nyomorainak felidézéséhez, vagy fokozásához. A királyság, a hadsereg, a magyar polgári rend lett az áldozat, de közszörülték a kést az Egyház anyagi és erkölcsi kivégzéséhez is. Meg, — hogy a legnagyobbat el ne feledjük, — a történelmi integer Magyarország.

Ha ma e tényeket csak így hidegen regisztráljuk, ha magunkra tudjuk is erőszakolni a tárgyilagosság hangnemet, még mindig marad két dolgot, amelyeknek elintézetlensége még ma is katasztrofális jog- és igazságérzet viharzását fodorozza fel. Az egyik az, hogy az októbert sugalmazó és a hadsereget már azelőtt megbomlasztó sajtó teljesen büntetlen maradt; a másik pedig, hogy a felfordulás *financirozóit* eddig még nemhogy felelősségre nem vonták, hanem ki sem nyomozták.

A sajtónak, mint felbujtónak a bűnrészessége minden kétségen felül áll. Hiszen nyomtatott önvallo-mások és öndicsekvések halmaza fekszik előttünk, amelyben a tettesek maguk állapítják meg az anarchia megérlelése körül kifejtett bokros érdemeiket. Azonkívül ott vannak újságjaikban a forradalmosítás és a züllesztés direkt irásos bizonyítékai. A tények maguk vádolnak, — nem szükséges ide az ügyész tetemre hívása sem.

Tudjuk továbbá, hogy a forradalmak nem ingyen, sőt még csak nem is olcsón csinálódnak. Sok, nagyon sok pénz kell azokhoz. Egalité Fülöp százhuszmillió lívrést áldozott s ki tudja mennyit az amerikai Loeb és Schiff cég napjainkban. A mi őszirózsás sircvirágjaink földjét is nehéz milliókkal trágyázták meg. De ki és kik? Azokban a nevezetes októberi napokban azt suttogta a fama, hogy budapesti bankárok huszonnégymillió koronát, akkoriban nagy pénzt, adtak Károlyi Mihálynak egy koronáért, melyet ugyan nem a saját fejeiről kellett odaadni. Kik voltak ezek a pénzemberek, kik voltak a harcban elesett ország-
nak e Judásai? Nem kapunk e kérdésre feleletet, nem is fogunk kapni, sőt úgy gondoljuk, hogy minden ez irányban megindított nyomozást hivatalból fojtának el.

Hogy az említett ügyek, noha ország- és felségárgulások, noha a

lázítás büntetetei, minden megtorlás nélkül maradtak, az a nemzetben élő erély elapadásának, de az azóta uralmon levő kormányaink hitványságának is a körtünete. A lázadás értelmi szerzői példátlan sikert könyvelhetnek el a maguk számlájára. Ők nemcsak sértetlenül verték át magukat a világégés veszedelméin, de egy forradalom felkavarása,

Az igazságügyminiszter nyíltan elítéli a kormány lehetetlen pénzügyi politikáját

Nagy Emil Bethlen István kívánságára visszavonta lemondását - Fajvédő vallomások miniszteri nyilatkozataiban

Budapest, október 31. A tegnapi nemzetgyűlés szenzációja a temperamentumos igazságügyminiszter őszinte véleménynyilvánítása a pénzügyminiszter gazdasági politikájáról s az ezt követő incidens miatt történt lemondása miniszterségéről. A lemondást tegnap óta sikerült Bethlen Istvánnak visszavonni Nagy Emmil, aki az ügyre vonatkozólag a következő nyilatkozatot hozta nyilvánosságra:

Őszintén és nyíltan...

A lapok annyiféle módon foglalkoznak az én lemondásom ügyével, hogy szükségét érzem annak, hogy egészen őszintén és nyíltan megmagyarázzam a dolgot az ország közönségének, egyúttal elhatározásomat minden kertelés nélkül közreadjam.

A pénzügyi és gazdasági politikával szemben táplált ellentétes felfogásom sokkal régebb keletű, mint az ugynevezett fajvédő tábor megalkulása.

A közelmúlt politikai fordulata után

Gömbös és elvbarátai sok tekintetben ugyanazt hirdetik szennvedélyes ellenzéki hangon, amit én állandóan és megszakítás nélkül sürgelek

a magam békésebb módján. Ehez az ellentéthez hozzájött a valorizálatlan bankhitelek, a mezőgazdasági hitel stb., stb. tekintetében támadt differenciáink is, amely kérdéseknek egyrésze szintén izzó fajvédelmi programmá vált.

Igy azután kialakult az a furcsa helyzet, amiben én teljesen ártatlan vagyok, hogy én eme pénzügyi kérdések parlamenti taglaldásánál minduntalan abba a kényes látszatba kerülök, mintha a párhüség rovdására az ellenzék egy részével rokonszenveznék. Élesebbé tette ezt a kényes helyzetet az ismeretes részvényügyben vallott felfogásom is.

A Bessenyei-féle véletlen incidens egyszerűen csak kirobbantotta belőlem azt az elhatározást, amit különben már hetek óta forgattam lelkemben.

Ennyit a motivumokból. Tegnapi

egy ország tökéletes tönkretétele, ötszázkilencven polgár legyilkolása mellett is büntetlenek maradtak. Mit is mondunk: büntetlenek? Anyagi jólétben, közéleti befolyásban magokszorozott erővel kerültek ki mindemből. Ők gunyosan vágják a szemünkbe, hogy a forradalmakért nagy árt fizettek mások, de nekik megérte. Bizony Isten, meg!

délután a miniszterelnök ur kijelentette, hogy

lemondásomat semmi szín alatt és semmi körülmények között nem fogadja el.

Berlinben tartják meg a jóvátételei konferenciát

Négyszázezer tisztviselői bocsátanak el Németországban - Anglia nem ismeri el a rajnai köztársaságot - Fascista ünnep Rómában

Az angol kormány folytatja a jóvátételei konferencia létrehozására irányuló akcióját. A szövetséges kormányok beleegyeznek az amerikai Egyesült Államok kiküldöttének a tárgyalásokon való részvételébe. Miután Franciaország csakis lényeges korlátozásokkal volt hajlandó a konferencia tervét elfogadni, így a konferencia egyszerű tanácskozó albizottság jellegével fog birni. Az eredeti terv szerint, amennyiben nem sikerült Párisban megtartani ezt, úgy valószínűleg

Berlinben tartják meg.

Azt hiszik, hogy Amerika részvétele magában véve is jó hatással lesz a jóvátételei kérdés megoldására nézve.

Berlinből érkező hírek szerint a német kormány elhatározta magát a legaagyobb takarékosságra. A postánál és a vasutnál a véglegesen alkalmazottak közül

négyszázezer tisztviselőt elbocsátanak

és pedig rövidesen. Politikai körökben nagy aggodalommal nézik a kormánynak ezt a tervét, amely csak megnövelné a munkanélküliek katasztrófálisan nagy táborát.

A rajnai köztársaság

kormányának élén egy Klitt nevű köztelverő mester áll. Az angol kormány kijelentette, hogy a rajnai kormány törvényszerűségét nem ismeri el.

Rómában ma ünnepelték a fascista forradalom évfordulóját

A fascista ünnep impozáns külsőségek között játszódott le. Tartama alatt katonai kormányozható légha-

Ma reggel Urbanics Kálmán képviselőtársam felkeresett Bessenyei Zsónó megbízásából és szóbeli üzenet kapcsán átadta Bessenyei Zsónó levelét.

Ezek után lemondásom tudomásulvételét nem szorgalmazom és ezzel kapcsolatban szilárdan elkövettem, hogy karácsonyig

pénzügyi politikával semmiféle módon nem foglalkozom, még fejbóliatás alakjában sem.

Nagy Emil.

Bessenyei Zsónó levelében bocsánatot kér az igazságügyminiszter-től.

Magatartását azzal mentgeti, hogy mint feltétlen pártember félreértette és elragadtatta magát Nagy Emil ismeretes „fejbóliatása” által, ami felett már is őszinte megbánásának ad kifejezést.

jók raja és mintegy 300 repülőgép cirkált a levegőben. Az ünnepi felvonulásban óriási tömegek vettek részt. A város egyes pontjait külön is feldiszipítették.

Tisza István megöletése fejezte be a nagy magyar tragédiát

A Tisza emlékbizottság ünnepéje
Budapest, okt. 31. A Tisza István Emlékbizottság ma este 6 órakor emlékünnepelet rendezett.

Az ünnepélt Berzeviczy Albert nyitotta meg, nagyszabásu beszéddel méltatva Tisza István egyéniségét.

Ezután Ravasz László református püspök mondott beszédet Tisza István történelmi szerepéről. Három nagy tragédiát élt át a magyar nemzet. Az elsőt a nyugati kalandozások megszűnésével, a másodikat a mohácsi vész után, míg a harmadik Tisza István megöletésével fejeződött be. Nem ismer államférfiut, akinél az etikai szempont annyira kötelező lett volna önmagára nézve, mint épen Tisza Istvánnál, aki

erkölcsi felfogásának áldozata lett.

Ha meghunyászkodó, megalkuvó lett volna, elkerülhette volna a bukást.

A magyar a háboru közvetlen befejezésekor mindenáron öngyilkosságot akart elkövetni. Tisza Istvánban megakartá ölni magát. Tisza halálával befejeződött a legnagyobb harmadik magyar tragédia.

A reformáció emlékünnepe

A hittanszaki önképző társulat tegnap, szerdán délután négy órai kezdettel a Kollégium dísztermében a reformáció évfordulóján magas színvonalú emlékünnepeket rendezett.

Az ünnepélyt a kollégiumi énekar vezette be, mely után dr. Lencz Géza egyetemi tanár mondott rövid megnyitó beszédet.

Papp Ilonka kedvesen csengő éneke után Seres Béla negyedéves hittanhallgató mondott lendületes ünnepi beszédet.

Majd Molnár Sándor precíz zongorajátéka után Boda Sándor szavalta Szabolcska „Kálvin” című költeményét tüzesen és kitűnő fel-fogással.

Délelőtt a Gyárayabok emlékoszlopánál volt ünnepély, ahol Uray Sándor református lelkész mondott beszédet.

Csökken a dohánytermelés

Emelni fogják a trafikárat,

A napokban ismét híre járt annak, hogy a kormány a dohánycikkek árát ismét nagyobb mértékben akarja emelni. Illetékes körök cáfolják ugyan a dohányneműek árának emelését. A közel jövőben már nem kerülhető el ez a drágítás, annál is inkább, mert a dohánytermelés szemmel láthatóan csökken és így még arrol is lehet szó, hogy a *dohányjövődék esetleg behozatalra szorul*. — Dohánytermelési területünk a háború végén közel 80 ezer holdat tett ki. Csonka-magyarországon a dohánytermelés évről-évre csökkenőben van, úgy hogy ma már alig 19 ezer holdnyi területen termelnek dohányt, ami természetesen erősen csökkenti a dohánykivitelünket, amely a most köz-zétett kereskedelmi mérleg szerint 2 és fél milliárd értékű volt, de ugyancsak a behozatal meghaladja az 1 és félmilliárdot.

A kanadai kivándorlás

(m) Mintegy 10 évvel ezelőtt nagy botrány zajlott le a kanadai kivándorlás körül. Osztrákok engedtek a csábító szónak s kiderült, hogy nem épen olyan rózsásak ott az állapotok, mint amilyenek az ékesszavú ügynökök, meg a szép kiállítású prospectusok leírták. Az egyik német író kiment, hogy személyes tapasztalatokra tegyen szert s ezokról azután beszámolt. Ő nem elégedett meg azzal a látvánnyal, amit a vasuti vonalak közvetlen szomszédsága nyújtott, ahol tényleg viruló gazdasági élet van, viszont azonban itt nincs ingyen föld, hanem a vasutól távolabb levő farmokat is felkereste. Itt vannak u. i. az ingyen farmok. Amikor a bevándorló jelentkezik Winipegben a telepítési irodában, megmutatják neki a térképet. Ezen kiválasztja a neki tetsző 60 ha földet. Ezután valahogy eljut oda. Amint megérkezett, már megkezdődik a bajlódása. Butorait, gyermekeit gyakran az elhagyott mezőség közepén kell leraknia. Itt maradnak addig, míg kunyhót épít fel. Ez sem valami könnyű feladat. Kilo-méternyi távolságokra nincs sehol egy szál fa, a megszerzése a jóformán uttalan vidékeken bizony komoly gondot okoz és nagyon nehéz munkával jár. Ha készen van a ház, hozzáfoghat a gazdálkodáshoz. Erre

A késmárki kampóskeresztesek és zsidók harca

Utcai ütközet a Zita kávéház előtt

(A Hajdúföld felvidéki tudósítója jelenti.) Elsőnek a Hajdúföld szá-molt be a magyarországi lépok közül arról, hogy a Felvidéken, különösen pedig a Szepességen és Késmárkon milyen hatalmas mére-tekben nyilvánul meg a zsidók el-leni gyűlölet. Késmárkon már meg-alakult a kampós keresztetek tá-bora is, amely azonban a zsidók és a csehek részéről a legnagyobb ül-dőztetéseknek van kitéve.

A legutóbb az egyik cionista zsidó Altmann Dezső az utcán

orvni megátadta a kampós keresztetek vezérét

Brixel tanárt, akit a leggerfidebb módon inzultált.

Természetesen az eset a késmárki polgárság körében óriási felháborodást keltett, mert Brixel tanár az egész Szepességen igen nagy nép-

szerűségnek örvend.

Brixel tanár először lovagias uton kért elégtételt a sértésért, Altmann azonban gyávan kibujt az elégtételadás elől. Brixel tanár ezután a rendőrség útján akart magának elégtételt szerezni. Azonban a zsidók által megfizetett cseh rendőrség semmit sem tett a dologban.

A kampóskeresztesek, miután a hivatalos hatalom nem volt hajlandó elégtételt szerezni a vezérüknek,

maguk szereztek elégtételt,

olyan módon, hogy a zsidókat, akiknek Késmárkon jelenleg főgyülekező helyük a Zita kávéház, kivették onnan. A kávéház előtt formális utcai harc fejlődött ki a felfegyverkezett zsidók és kampóskeresztesek között. A verekezés folyamán többen megsebesültek. A harcnak csak a rendőrség közbelépése vetett véget.

Létszámcsökkentés az üzletvezetőségénél és a megyénél

Hajdúvármegyénél három szolgabíró került B listára

A létszámapasztás, melyet most egy a városoknál, mint az államnál eszközölnek, megtörtént és befejeződött az utóbbi napokban az üzletvezetőségénél is.

Az üzletvezetőségénél a létszámredukción az osztályfőnökök végeztek a szolgálati főnökök véleményező jelentései alapján.

Figyelembe vették az elbocsátásoknál az elbocsátott tisztviselőknek szolgálati viszonyait, vagyoni helyzetét, családi állapotát stb.

Sokan jelentkeztek önként elbocsátásra, mert a mai viszonyok közt szabad pályán előnyösebben tudnak elhelyezkedni.

A felmondó leveleket már tegnap

szétküldték a tisztviselőknek, kik azt mind tudomásul vették. Felszólalás csak egy esetben volt, de az illetőről kiderült, hogy 1921-től kezdődőleg 30 esetben volt büntelve.

A magasabb rangú üzletvezetőségi tisztviselők közül Trón Lajos, Ujlaki Henrik, Hajós Mór felügyelők, Rot-her Antal ellenőr, Csengeri Márton főellenőr, N. Matkó titkár, Czene Miklós és Molnár Kálmán hivatalnokok kerültek nyugdíjazás alá, jó-részt saját kérelmükre.

Hajdúvármegyénél

is végrehajtották az apasztásokat. Az eredmények nagy feltűnést kel-tettek, mert igen sok váratlan el-bocsátás történt. A tárgyalások ter-

mészetesen itt is, mint minden hi-vatalnál, zárt ajtók mögött, titkosan folytak le.

A vármegyénél nyugdíjazni fogják dr. Somossy Béla hajdúbszörmenyi főszolgabírót, Madarász István szol-gabírót, Wespriény Barna szolga-bírót.

Elbocsátották még Ujlaki István központi iroda igazgatót, Tökés Zo-ltán központi iroda főtisztet, Gálóczy Zoltán allevéltárnokot, továbbá saját kérelmére Sinay Gábor tb. aljegyzőt.

A megüresedett állásokra a bel-ügyminiszter Hajdúvármegye fő-ügyésze dr. Benkő Géza h. fő-ügyészt, hajdúbszörmenyi főszolga-bírót dr. Köpessy Dezső szolga-bírót, az egyik szolgabírói állásra Egyed János szolgabírót, az aljegyzői állásra Vargha János menekült tb. aljegyzőt nevezte ki.

Hősök ünnepe.

Jelentette már a Hajdúföld, hogy Debreczen városa november másodi-kán a hősök temetőjében délután fél négy órai kezdettel emlékünne-pelet rendez.

A kegyeletos ünnepélyre a kivonulás csoportosan történik délután a városháza udvaráról.

Részlet fogtak venni az ünnepségen a városi és vármegye képviselői, a katonaság kiküldöttjei, valamint az összes debreceni tudományos iro-dalmi és társadalmi egyesületek, melyeket ezuton is felhív a rendezőség az ünnepélyen való megjele-nésre.

Az ünnepély műsora következő lesz: Himnusz. Játssza a katonazenekar. Ünnepi beszéd, tartja: dr. Fejméry Ernő városi tb. aljegyző. Híszkegy. Éneklí a városi daleyjet. Ime. Szavaltá: Kálmár János igazd. akadémiái hallgató. Gyászdal. Éneklí a városi daleyjet. — Az emlékmű megkoszoruzása. A 11. honv. gyalogezred díszszázadnak tisztelegése. Szózat. Játssza a katonazenekar.

házak elé s elzárja a kijárást. Amerre a szem ellát, hó fehérlik mindenütt s a halál csendje neheze-dik a vidékre és a kedélyekre. A kanadai telepesnek ilyenkor egyet-len barátja a whisky. S e barátság-nak állandó részegség a vége. Sok esetet ismernek, midőn az asszonyok megőrültek ettől az iszonyatos, hó-napokig tartó csendtől.

A nyár szintén különbözik a mieinktől. A Winipeg és Athabaska tó körül elég hosszú és meleg a nyár. Viszont vannak olyan helyek, melyeken annyira rövid, hogy a gabona nem érik be. Quebec kb. Debrecennel egy vonalban fekszik s ott nagyon csodálkoznak azon, hogy a buza megéri. A tavasz későn kezdődik és szeptemberben már hó lepi be a még zöld babot. A késői fagyok gyakran olykor heteken át tartók. Volt eset már arra, hogy ilyen júniusi fagy még a gyomnövé-nyeket is elpusztította. Sokszor már augusztusban prémes bundába bujik a farmer, mikor kaszál, vagy csépel. Ezérel vannak olyan szántóföldek, amelyeket egyáltalában nem lehet learatni.

De még akkor is, mikor jól sike-rül a termés, olyan gondjai vannak a farmernek, amilyent az európai földműves nem ismer. Ilyen pl. az, miként vigye piacra a gabonáját? Kanadában nincsenek csűrök. Ha közelében van a vasút, akkor nincs

is szüksége rájuk, mert ez eljuttatja az elevatorokba. Az ingyen földek azonban 30—40 mtf.-nyire vannak a vasutól. E földek boldogtalan tu-lajdonosai a legtöbb esetben nem tudják termésüket értékesíteni. Maga a kanadai belügyminiszter ismerte be, hogy azok a földművesek, akik a vasutól több mint 15 mtf.-nyire vannak, nem képesek terményeiket elszállítani s tétlenül kell nézniök, miként rothad meg a gabona a lá-bán. A Kanadai Pacific vasutársaság előke meg kijelentette, hogy a vasut sohasem lesz abban a hely-zetben, hogy a nyugati terményeit pontosan tudja elszállítani. Erre csak rossz termés esetében vállal-kozhatna.

Ime, ez az oka a Kanadából való menekülésnek. A klíma zordonsága, meg a mostoha szállítási viszonyok nem kedveznek a dolgos embernek. Kiderült, hogy ez ingyen földek igen drágák és még mindig jobban jár, aki idejében ott hagyja, mint aki reménykedve húzza az ígát, amit egy elkeseredett pillanatában a nyakába vett. Bizony bizony jó volna, ha minél szélesebb körben felvilágosítanak népünket arról, hogy mi jót várhat Kanadától. Jogosan lehet tartani attól, hogy megint so-kan akadnak, akik majd Kanadában jönnek rá, hogy ma mindenütt rossz, de mégsem rossz annyira, mint az ingyen földeken.

Katonai és polgári sapkaműhelyét Rotulán József a Széchenyi-utcai Csendőrlaktanyából áthelyezte Egyháztér 4. alá

NyKISE a fuzió óta legerősebb felállításban, a kapuban Károlyi kapuvédővel veszi fel a küzdelmet, míg a DMTK okulva az eseményeken, ifjúsági csapatával kiegészítve megy át Nyiregyházára. A küzdelem teljesen nyílt, a NyKISE mellett a heni pálya, honi közönség, a DMTK mellett meg a nagyobb tudás, nagyobb rutin szól. Eldöntetlen a legvalószínűbb. Bíró Weinreb D. lesz.

A DKASE új kapusa. A DKASE még mindig nem tudta megoldani a kapuskérdést. Most, hogy a Károlyi-féle kombináció meghiúsult, mivel Károlyi a NyKISE-be lépett, Némethet, a DMTE jóképeségű kapusát akarják megnyerni, aki állítólag nem is huzódzik a DKASE-ba való átlépéstől.

A DVSC játékosai a Leventeavató ünnepélyen. Vasárnap volt felemelő ünnepség keretében a Máv. műhely leventeavató ünnepélye, amelyen sikerült atletikai versenyt bonyolítottak le. Az atletikai versenyen a DVSC játékosai igen szépen szerepeltek, csaknem az összes első és második díjat elvitték. Különösen a labdarúgók szerepeltek sikeresen.

Eredmények. 100 m. síkfutás: I. Horváth László 12'1 mp. II. Tóth. **Magasugrás:** I. Horváth László 148 cm. II. Polanetzky János 145 cm. **Súlybócs:** I. Vampetich István 9'18. II. Sidó Zoltán.

400 m. síkfutás: I. Vampetich 58 mp. II. Horváth. III. Polanetzky.

Távolugrás: I. Sidó Zoltán 5'85. II. Vampetich 5'54. III. Polanetzky.

Bíróküldés. A vasárnapi bajnoki mérkőzések vezetésére a bíróküldő bizottság a következő bírókat küldte

ki: DEAC—NyTVE nagyerdei sporttelep, délután fél 3 órakor Bródy Barna. 1 órakor DTE II—DKASE II. Tamássy László. Berettyóújfaluban DVSC—BUSE fővárosi bíró. Nyiregyházán NyKISE—Kisvárdai SE Becskő Géza.

November 11 én lesz a bíróvizsga. A csütörtökre tervezett labdarúgó bíróvizsgát, mint a Hajdúföld értesül, elhalasztották s november 11-én, vasárnap tartják meg. Jelentkezni a jövő héten szerdáig lehet, ugyanaddig kell lofizetni az 5000 korona vizsgadíjat is. Az eddigi jelek szerint körülbelül 15—20-an vesznek részt a bíróvizsgán, a DEAC-ból Görgey József, Rencz Antal, dr. Nánágy, dr. Kupinszky, a DVSC-ből Zöld István, Ráduly Endre, Csösz István, a DTE-ből Balla Zoltán, Horváth Endre, Stark. A DKASE-ből Neumann Ármán, Nagy D. stb.

Színész—atléta labdarúgó mérkőzés lesz. Mint a Hajdúföld értesül, rövidesen nyélbeütik a színészek—atléták közötti labdarúgó mérkőzést. A színészek csapatában Rolkó, Vértés, Markovics, Unger, Virágháty, Sajty, Soós, Krompachy, az atléták-ból Hadházy, Mihálovics, Urbanovics, Csáky, Király, Majzik, Szántó szerepelnek. Az atléták biztosra veszik a győzelmet s győzelem esetén azt követelik, hogy a győztes csapat minden tagja attól a színésztől kapjon egy csókot, amelyiktől kívánja.

A DKASE választmánya ma, november 1-én, csütörtök este fél 8 órakor fontos ülést tart a Hungária klubteremben.

A Debreceni Egyetemi Atletikai Club atletikai szakosztálya november 2-án, pénteken délután fél 7 órai kezdettel az Egyetemi Kör helyiségében fontos tárgysorozattal ülést tart, melyre a tagok pontos megjelenését kéri az Elnökség.

MEZGAZDASÁG

A német krízis érezteti hatását a tőzsdén

A múlt hónapot ismét a német krízis jellemezte. Németország változó belpolitikai és gazdasági helyzetével csak a hónap vége felé kezdett a győző államok közül az angol kormány foglalkozni, de elsősorban az angol gazdasági életre káros következményeinek hatása alatt. Angliában

a munkanélküliség egyre nagyobb arányokat ölt,

emelett az életszínvonal fenntartásához szükséges áruk árai csökkenő tendenciát követnek, tehát veszélyeztetik úgy a munkaadót, mint a munkát vállaló existenciáját, érthető tehát az angol eljárás, amidőn a német fizetőképesség megállapítására Amerika bevonásával nemzetközi bizottságot akar kiküldeni.

Egyébként Németország krízise a közép-európai piacokon még mindig erősen éreztette hatását.

Különösen az értékpiacon voltak azok, amelyek a legerősebben rezonáltak. A közép-európai értékpiacon a múlt hónapban csaknem az egész vonalon mindvégig lanya irányzatot követtek.

Nem volt kivétel a budapesti értéktőzsde sem,

amelynek lanyaaságát a speciális bessz momentumok a többi piacokéét is meghaladó mértékben fokozták. Így a külföldről visszaözönlő nagymennyiségű értékpapír, amit a

részvényinfláció alatt nyögő piac felvenni nem tudott, úgyhogy az árfolyamok erős visszaesést szenvedtek.

A TŐZSDÉ

Magyar korona: 3.05

Zürichi zárlat

Hollandia 21840, Newyork 561¹/₂, London 2520, Páris 3310, Milano 2526¹/₂, Prága 1647¹/₂, Budapest 3.05, Belgrád 660, Bukarest 269¹/₂, Varsó 3, Bécs 79, Szófia 515, Berliu 5.

Terménytőzsde zárlat

A mai terménytőzsde irányzata szilárd volt, az árak átlagosan 1000 koronával emelkedtek.

Hivatalos árak: 76 kilós tiszavidéki buza 880—85, egyéb 870—85, 79 kilós tiszavidéki 895—905, egyéb 890—900, rozs 570—800, takarm. árpa 620—635, sör-árpa 735—750, köles 760—800, zab 640—650, tengeri 660—670, korpá 360—365, repce 1600—1700 korona kilogrammonként.

Ferencvárosi sertésvásár

Maradvány 63, érkezett 347, eladatott 100 darab.

Árak: könnyű 8200—8800, nehéz 8400—9800.

Zártvásáron nem fejlődött ki üzlet.

REGÉNY

Tavaszcárók

IRTA: IGMÁNDY GÉZA

Ákos széles mellén megfeszült a reverenda, de legyőzte indulatait.

— Engem már régen emészt a gondolat, — szavai úgy zuhogtak, mint a nehéz kalapácsütés — ami titeket most vett hatalmába, nekem második énemé lett.

Minden arc feléje fordult, tüzes tekintetek szegeződtek rá és lelke lobogó lángjának apró fáklyáit látta visszatükrözni szemükben.

— Minden épkézláb ember a haza szolgálatában állt. Ki a harctereken, ki bent az országban dolgozik, mint katona. Csak mi fiatalok, akik érezzük az erőket, mi vagyunk itt-hon, mintha csak nagy hadgyakorlatot tartanának a világ népei.

Itt egy pillanatra megállt, hangján meglátszott, hogy erőszakkal tompította le életét.

— Nem azt akarom ezzel mondani, hogy jelentkezzünk katonának, legkevésbé sem, bár ez volna a kötelességünk, hanem azt, hogy másképpen is tudnánk a hazának hasznára lenni. A spirituális ur is betegkekről beszélt, a betegápolás mellett tanulmányait is folytathatjuk. Ha már hivatásunk nem enged, hogy szembe nézzünk a halállal a harcterezen, legalább azt ne felejtjük el, hogy nekünk is ott volna a helyünk.

Ököibe szorult kezét hirtelen felemelve dél felé mutatott és egy kis madár ijedt csipogással röppent ki a borostyán levelek közül.

Rövidesen megegyeztek, hogy néhányan felmennek a rektorhoz. Az arany szívű ősz pap leglepten szemlélte a kipirult arcokat és amikor Ákos rövid beszédéből megértette, hogy miért keresték fel ily szokat-

lan időben, két könnyecsepp hullt az asztalán lévő breviárumára. Felállt az ajka mosolygott, de a hangja elcsuklott és csak Ákosnak szorította meg a kezét. A többiek izgatottan vártak a széles folyosón és amikor a kijövőket meglátták, egy őszinte halk éljen futott végig a csendes épületen. — És mintha kicserélték volna az egész házat. Zajosak lettek a bellák, itt is, ott is becsapódott egy ajtó, ami máskor hónapokig se fordult elő. A tervezetéseknak, találgatásoknak és lelkesedésnek számtalan megnyilvánulása egész lázba ejtette őket.

A nagy forgatagban Ákos észrevétlenül eltűnt és a kis kápolna magányos esendjében leborult egy padra. Imádkozni nem tudott, mert a boldogságtól a torkában érezte lázasan lüktető szívét. Szemei elfátyolosodtak és szent Imre herceg a nagy oltárképből mintha rámosolygott volna...

A katonaság kapva kapott a felajánlott segítség után. Ennyi intelligens fiatalember csak hasznára lehet a hadseregnek. Betegápoló tanfolyamot szerveztek. A vidéki kis város polgárai pedig csodálkozva látták a sok vöröskereszt szalagos kispapot.

Rónai főorvos elragadtatással beszélt a szorgalmukról és lelkesedésükről. Alig egy hét múlva már a fővárosi lapok is elismeréssel számoltak be róluk és követendő példának állították oda őket.

(Folyt. köv.)

Budapest székesfőváros által kibocsátott

kölcsönkötvényeket

névértékén vásárol, kívánságra az értük befolyt összeget

évi 200-300 százalékos kamatra kihelyezi

„MERCUR”

Értékpapír és Áruforgalmi Részvénytársaság

Debrecen, Széchenyi-u. 6.

Telefonok: 298, 14-35.
Távírási cím: „Máréti.”

Felvilágosításokkal telefonon vagy levélben is készséggel szolgálunk.

Nyílttér

Szenzáció!

Öltöny 230.000, télikabát 280.000, costüm 1.000.000 koronától, egyenruhákat és fordításokat legolcsóbban készít

Tegdes János
Péterfia-utca 42.

E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Szombaton,

1923. november 3.

A

KORZÓ

NAGY-

KÁVÉHÁZ

ünnepélyes megnyitása!

Harry

PASZTA

JOBB A LEGJOBBNÁL.

Halló! Halló!
Próbálja meg

Ingyen borotválkozhat majdnem Csapó-
utca 62. szám alatti BÖR FERENC
fodrászüzletében. — Ne tessék össze-
téveszteni, mert a Gábor László hentes-
üzlet mellett van.

Borotválás	200 K
fésüléssel	250 K
Hajvágás	600 K
Géppel	500 K
Szakálvágás	250 K
Géppel	200 K
Bábi nyírás	600 K
Fejborotválás	600 K

Szives pártfogást kér:
Bör Ferenc, fodrász.

**November 3-án,
szombaton
nyílik meg**

**VADÁSZKÜRT
VENDÉGLŐ**

Petőfi-tér 7. szám alatt.

Kitűnő konyhai Fajborok!

Minden este elsőrendű cigányzene. Külön szobák társaságoknak. Pár nap múlva ugyanott a szálloda is megnyílik. A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri

**Az Or Gyula vendéglős
Szombaton hajnali 5 óráig nyitva!**

Minden
diák fizessen elő
az **UJ ÉLET-re!**

Előfizetési ár: felévre 4000,
negyedévre 2000 korona.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VIII, Üllői-ut 4. I.

Női, férfi és gyermek
harisnyák

sifionok, vásznak, szabókellékek
ismét érkeztek

Bagi és Petrik

céghez, Szent-Anna-u. 5.

Állandóan olcsó, szabott árak!

Kérjük kiakaratunkat
fi. yelemmel kísérrni!!

Lakásának átadását

lelkismeretesen intézi el a NAGY
LAJOS iroda, Veres-utca 9. sz.

**2 lapkihordó
asszony**

magas fizetéssel felvételük a
"HÁJDUFÖLD" kiadóhivatalá-
ban, Piac-utca 59. szám alatt.

Füstcsövek, Tűzhelyek, Kályhák
Bészler és Dávid vaskereskedésében
a Kossuth-szobor mellett, Piac-u. 7

64 ESZTENDŐ óta nélkülözhetetlen kelléke a gazdának a
KODOLÁNYI-FÉLE
GAZDASÁGI ZSEBNAPTÁR

Ez a békebeli kiállítás, bekötött vaskos zsebnaptár felöleli mind-
azt, amire a gazdaközönségnek szüksége van. A hasznos tanácsok
valóságos tárháza ez a kötet, melynek 1924. évi kiadása rövidesen
elhagyja a sajtót. Ha tehát biztosítani óhajt egy példányt ebből
a naptárból, ugy

ÁRA
BÉRMENTES
KÜLDÉSSSEL
8600 K

azonnal küldjön be lapunk kiadóhivatalához 8600 koronát
és megjelenés után nyomban megkapja ezt a pompás, dustartalmu
gazdasági zsebnaptárt.

"HANGYA"

összes üzleteiben
a mai naptól

**kedvezményes
árban vásárolhat
mindenki!**

Főüzlet: RÓZSA-UTCA.

Flórküzetek a város minden részében.

Süveges cukor és köleskása megérkezett!

Orvosi, Jogi, Gazdasági

szakkönyvek raktára

Csáthy Ferenc R.-T. egyetemi könyv-
kereskedésében :-:

Megérkeztek: „Dorsay“ francia kölnivizek, valamint
parfümkülönlegességek, manicűr és
fésűkazetták, díszhajtűk és csattok stb.

Korzó Drogueriában
Debrecen, Piac-utca 42. szám alatt.

FEHÉRTŐI TEMETKEZÉSI
INTÉZETE

DEBRECEN, DÉGENFELD-TÉR 4. SZÁM. TELEFON 11-85.

Végez temetéseket helyben és vidéken
jutányos árban személyes felügyelet
mellett. Exhumál és hullaszállítás vállal
Telefon nappal és éjjel 11-85. szám.

Apró hirdetések

Apró hirdetések díja hétköznap 10 szög,
400 kor., minden további szó 40 korona.
Vasárnap és ünnepnapokon 10 szög 600 K.
minden további szó 60 K. Vastagabb betűvel
szedett szavak kétszeresen számítanak.

ELADÁS

Eladó

Tiszvisé-telep III.
utca 15. számú öt-
szobás modern ház,
ugyanannyi lakható
souterein helyiség-
gel, kerttel és mel-
léképületekkel. Ér-
tekezhetni: Vörös-
marty-u. 1.

Singer varrógép.
srófós káposztás-
hordó eladó. Arany
János-utca 20., Far-
kas plisszirozóba.

Andrássy-ut 29.
Sesta-kert, ujonnan
épült téli nyári la-
kára alkalmas villa,
mely áll 3 szoba,
konyha, előszoba,
élskamra, üveges
veranda, pince és
melék helyiségekből
eladó, esetleg Pest-
könyékiével elcsere-
lendő. Értekezni a
helyszínen.

Önödön

37 kath. hold elá-
osztályú föld egy
tagban, vagy kisebb
parcellában eladó.
Ertekezés: Simonyi-
ut 17. Délután 3-5
óraig.

KERESLET

Munkásanyagok.

kocsisok jó fizetés-
sel azonnal felvétet-
nek Teleki-utca 100.
szám.

Keresek

megvételre szép bril-
liáns fülbevalót, —
nyakéket, gyűrűt.
Komoly eladási szán-
dék e etén Cimet
kérem leadni B.N.-né
részére a kiadóba.

Egy szoba-konyha-
lakást

keres fiatal háza-
pár ózre, butorozva
vagy butorozatlanul.
Cím a kiadóban.

Rajta pénzesemberek!

Házvevők!
5 millió
korona egy ház
a város belterületén!

Akik megkérték 5 millió koronáért
a NYIL-UTCA 56. számú házat,
most megkaphatják annyit!

Aki hamarabb leteszi a foglalót a Nagy
Lajos Irodában, azé lesz a Nyil utca 56.
számu ház potom 5 millió koronáért!
Egyszerű, szerény kis náda-ház, két
szoba, konyha lakással. Istálló, ser-
tésöl, fákamara. Ha csak üres telek
volna is, akkor is megérné ezt a pénzt
csupán csak tőkebefektetésre is!

A hátsó épületben levő kamarákból
egy szoba, konyhát és speizt lehet alakí-
tani és abba azonnal beköltözhet a vevő!
Ezen ház a Nagy Lajos ingatlanfor-
galmi iroda tulajdona, így ezután semmi-
féle jutalékot sem kell fizetnie a vevő-
nek, sőt még a telekkönyvi átíratás is
díjtalan!

**Tűzálló tégla-k,
samottlapok**

samottliszt, tűzálló- és mintázó agyag,
kályhatapaszt, Timár-u. 11. Telefon 10-92.
[kapható.]

**Beköltözhető
ház eladó**

iparosnak,
gazdálkodó-
nak alkalmas
Timár-
utca 11.

Petroleum

Stern festéküzletében Piac-utca 10-
Bikával szemben.

Nehéz az élet!

Jó ruhába járni gondot ad,
olcsón beszerezni tessék
menni, hol kevésbé használt uri ruhák el-
adása, vétele és alkalmi ruhák kölcsönzése
Vár-utca 2. sz. (Zenedével szemben).

Kiadja: Hajdúföld Lapkiadó Vállalat.